

Література:

1. Lumsdon, D., McGrath, P. Developing a conceptual framework for slow travel: a grounded theory approach. *Journal of Sustainable Tourism*. 2011. 19:3. P. 265–279.
2. WTM global trends report 2007. URL: <https://www.saphirnews.com/attachment/68715/>

Соломія Мороз

аспірантка кафедри туризму
*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського,
м.Львів*

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА

В умовах глобальної нестабільності та поширення ви-кликаних пандемічною кризою деструктивних соціально-економічних явищ і процесів особливого значення набуває формування нових та модернізованих підходів до реалізації соціальної політики, зокрема у сфері туризму. Важливим соціальноорієнтованим компонентом туристичної сфери держави та її регіонів є санаторно-курортне господарство, метою функціонування якого є задоволення потреб різних (часто соціально незахищених) груп населення в лікуванні, оздоровленні та рекреації. Підвищення попиту на санаторно-курортні послуги та зростання конкуренції на туристичному ринку зумовлює необхідність пошуку та впровадження нових більш ефективних методів розвитку санаторно-курортних закладів. У таких умовах одним із важливих пріоритетів розвитку санаторно-курортної сфери України є модернізація, що забезпечить зростання конкурентоспроможності вітчизняного ринку санаторно-курортних послуг [2].

Функціонування санаторно-курортного господарства

регіону значною мірою залежить від стану конкретної регіональної туристичної системи та потреби в її модернізації. Головна ціль модернізації санаторно-курортного комплексу – відповідність встановленим вимогам та конкурентоздатність ринку сучасних санаторно-курортних послуг.

При розробці напрямів модернізації вітчизняного санаторно-курортного комплексу, на нашу думку, необхідно враховувати досвід країн-лідерів в даній галузі і впроваджувати процеси модернізації у вітчизняних умовах. Модернізація санаторно-курортного комплексу передбачає впровадження нових напрямів та методів ефективного розвитку санаторно-курортних закладів, що може стимулювати динамічний розвиток як санаторно-курортної сфери регіону, так і окремих підприємств, які взаємодіють між собою.

Основні принципи та напрями модернізації санаторно-курортного господарства зображено на рис. 1. До основних напрямів модернізації санаторно-курортного господарства, на наш погляд, варто віднести кластеризацію, диверсифікацію, модернізацію кадрової політики, модернізацію матеріально-технічної бази та промоцію.

Принцип комплексності передбачає обов'язкову модернізацію усіх елементів (оздоровчі заклади розміщення, громадські заклади харчування, транспортна інфраструктура, культурно-дозвіллеві заклади, місцева та супутня інфраструктура) санаторно-курортного господарства як єдиного цілого. Безумовно, модернізація не повинна стосуватися лише одного з елементів, адже санаторно-курортне господарство – це пряма або опосередкована взаємодія всіх його учасників.

Принцип інноваційності полягає у розробці та впровадженні нових товарів та послуг санаторно-курортного спрямування, а також освоєнні нових технологій та методик надання лікувально-оздоровчих послуг. Варто зауважити, що інновації можуть виступати своєрідним каталізатором економічного розвитку як окремих санаторно-курортних закладів та курортів, так і регіону в цілому.

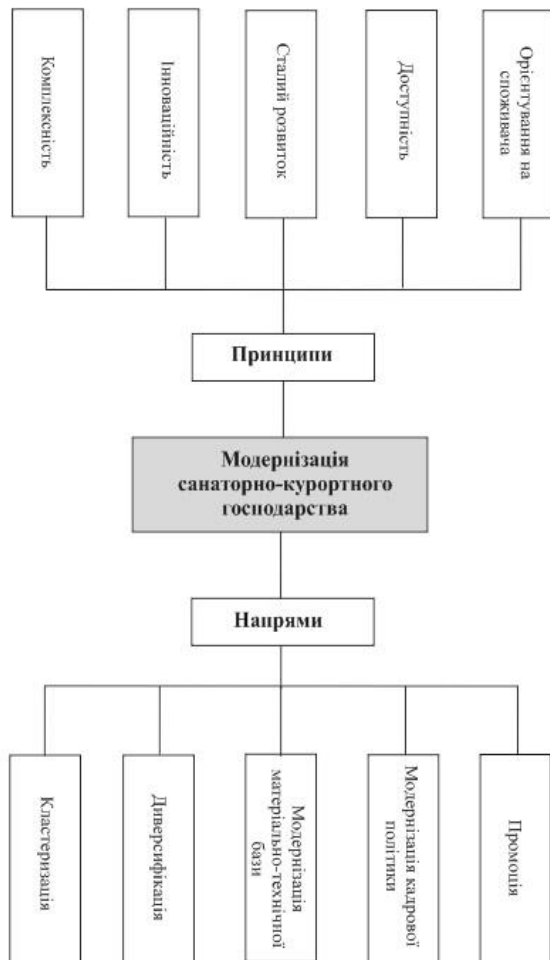

Рис. 1. Принципи та напрями модернізації санаторно-курортного господарства

Принцип сталого розвитку ґрунтується на раціональному використанні та збереженні запасів унікальних природних рекреаційних ресурсів. Санаторно-курортне господарство, яке вимагає використання значного запасу

природних мінеральних вод, не повинно бути збитковим та завдавати шкоди природним територіям. Отож, важливим аспектом даного принципу є досягнення еколого-збалансованого використання природних ресурсів [4].

Принцип доступності передбачає забезпечення рівного доступу та можливостей в отриманні санаторно-курортних послуг різних верств населення незалежно від віку, фінансових можливостей та інших ознак.

Принцип орієнтування на споживачів є ключовим критерієм процесу обслуговування рекреантів та надання санаторно-курортних послуг. Варто зауважити, що вивчення споживачів, їх основних потреб та мотивів є критично важливим для санаторно-курортних закладів націлених на успішну діяльність, розширення кола потенційних клієнтів та отримання прибутку.

Основними напрямками модернізації санаторно-курортного господарства є кластеризація, диверсифікація, модернізація кадрової політики, модернізація матеріально-технічної бази та промоція.

Напрямок кластеризації передбачає об'єднання зусиль санаторно-курортної, туристичної та дотичної інфраструктури з метою прискореного стратегічного розвитку курорту та регіону на регіональному, національному та міжнародному ринках. Власне, головним завданням кластеризації є підвищення рівня конкурентоздатності як окремих закладів, так і регіону в цілому у довгостроковій перспективі.

Напрямок диверсифікації ґрунтується на розробці та впровадженні нових або дотичних товарів та послуг санаторно-курортної сфери, спрямованих на збереження рівня конкурентоздатності закладів. Безумовно, даний напрямок надає можливість закладам триматися на належному рівні за рахунок розширення асортименту товарів та послуг, особливо у низький сезон та кризові періоди.

Модернізація кадрової політики є одним із головних напрямів успішної діяльності закладів санаторно-курортного господарства. Як відомо, рівень професійних

знань, вмінь та навиків обслуговуючого персоналу формує позитивний імідж закладу і, відповідно низький рівень професійної кваліфікації працівників чинить згубний вплив на економічну діяльність.

Модернізація матеріально-технічної бази – пріоритетний напрям функціонування санаторно-курортних закладів. Безумовно, успішний та ефективний розвиток санаторно-курортних закладів неможливий без сучасних будівель, обладнання, засобів та предметів праці, які безпосередньо використовуються в процесі обслуговування та надання лікувально-оздоровчих послуг, адже стан матеріально-технічної бази значною мірою впливає на прибутковість закладу.

Промоція – ефективний напрям просування послуг санаторно-курортного господарства як на регіональному та національному, так і міжнародному на різних ринках. Зауважимо, що здійснити оцінку ефективності впливу реклами на потенційного споживача можливо через кінцеві дії людини, яка приймає рішення про придбання рекламованої послуги [1] або відмову від неї.

Вважаємо, що розвиток санаторно-курортного господарства, особливо в умовах модернізації, має базуватися на таких принципах як комплексність, інноваційність, сталий розвиток, доступність та орієнтування на потреби споживачів [3].

З огляду на вищевикладене можемо дійти висновку, що санаторно-курортне господарство є одним з пріоритетних напрямів розвитку внутрішнього та міжнародного в'їзного туризму в країні та одним з найбільш сталих видів туристичних ринків нашої держави. Відтак, вважаємо, що модернізація повинна бути прерогативою в діяльності закладів санаторно-курортної сфери регіону, що дозволить сформувати розвинену мережу оздоровчих закладів із високим рівнем обслуговування та надання лікувально-оздоровчих послуг, а також підвищити рівень конкурентоздатності вітчизняних закладів.

Література:

1. Манько А. Оцінка ефективності впливу реклами на туристичного споживача. Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. 2014. С. 271–281.

2. Мороз С. Р., Пітюлич М. І. Модернізація санаторно-курортного господарства як чинник розвитку соціального туризму. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія Економічна. Серія Юридична. 2020. Вип. 27. С. 67-73.

3. Мороз С. Р. Модернізація як чинник розвитку регіонального санаторно-курортного комплексу. Туризм і молодь - 2021 : матеріали кафедрального круглого столу студентів та аспірантів (м. Полтава, 21 грудня 2021 р.). 2022. С. 53-55.

4. Осітнянко Д. О., Примак Д. О. Впровадження принципів сталого розвитку в туристичній індустрії. Ефективна економіка. 2020. №1. URL: <https://cutt.ly/r10cyQD>

Мар'яна Мосійчук

студентка факультету туризму

Львівський державний університет фізичної культури

імені Івана Боберського,

м. Львів

Уляна Гузар

доцентка кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Львівський державний університет фізичної культури

імені Івана Боберського,

м. Львів

ЗАСТОСУВАННЯ REVENUE МЕНЕДЖМЕНТУ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Одним із головних критеріїв вибору закладу готельно-ресторанного бізнесу є ціна, яку гість готовий заплатити за свої потреби. Ціна залишається одним із основних інструментів формування конкурентоспроможності підприємств на